

A Fővárosi Ítéltábla a Balla és Gelányi Ügyvédi Iroda (**felperesi képviselő címe**, ügyintéző: dr. Balla Gábor ügyvéd) által képviselt felperes neve(**felperes címe**) felperesnek, a Bita-Petrik Ügyvédi Iroda (**I-III. rendű alperesi képviselő címe**., ügyintéző: dr. Bita Judit ügyvéd) által képviselt I. rendű alperes neve(**I. rendű alperes címe**) I. rendű, **II. rendű alperes neve (II. rendű alperes címe)** II. rendű és **III. rendű alperes neve (III. rendű alperes címe)** III. rendű alperesek ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2019. február 8. napján meghozott 15.P.20.859/2017/31. számú ítélete ellen a felperes részéről 33. és 36. sorszám, az I., II. és III. rendű alperesek részéről 32. és 35. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezését nem érinti, fellebbezett részét részben megváltoztatja és a felperes által fizetendő elsőfokú perköltség összegét 6.350.000 (Hatmillió-háromszázötvenezer) forintra felemeli. Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az alpereseket, hogy 8 napon belül - leletezés terhe mellett - egyetemlegesen fizessenek meg 209.472 (Kétszázkilencezer-négyszázhetvenkettő) forint fellebbezési illetéket.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek egyetemlegesen 232.177 (Kétszázharminckétezer-százhetvenhét) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes és az I. rendű alperes házastársak. Köztük házassági bontóper és házassági vagyoni jogi per is folyamatban van, ahol a felperes tulajdoni igényt érvényesít a korábban az I. rendű alperes tulajdonát képező, a ... hrsz. alatt felvett, kivett üdülőépület, udvar megjelölésű, természetben a ... szám alatt található ingatlan (a továbbiakban: ingatlan) tekintetében. Az I. rendű alperes és a III. rendű alperes 2015. november 20-án jelzálogjogot alapító kölcsönszerződést (a továbbiakban: jelzálog szerződés) kötöttek az ingatlanra. Az ugyanezen a napon kötött másik szerződéssel (a továbbiakban: ajándékozási szerződés) az I. rendű alperes az ingatlant - a III. rendű alperes jelzálogjogával terhelten - a II. rendű alperesnek ajándékozta.

A felperes keresetében az ajándékozási szerződés érvénytelenségének megállapítását kérte, elsődlegesen jóerkölcsbe ütközés, másodlagosan - az ingatlan 1/2 tulajdoni hányadára vonatkozó része tekintetében - lehetetlen szolgáltatásra irányuló szerződés címén. Kérte továbbá az eredeti állapot helyreállítását és ennek körében a ... Földhivatal megkeresését a II. rendű alperes tulajdonjogának törlése, illetőleg az I. rendű alperes - elsődleges kereseti kérelme esetében 1/1 arányú, másodlagos kereseti kérelme esetében 1/2 arányú - tulajdonjogának visszajegyzése érdekében. Kérte még a jelzálogszerződés részleges érvénytelenségének megállapítását és a III. rendű alperes javára bejegyzett jelzálogjog, valamint elidegenítési és terhelési tilalom törlését is az ingatlan 1/2 része tekintetében lehetetlen szolgáltatásra irányuló szerződés címén. Keresetét a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:96. §-ára, illetőleg 6:107. §-ának és 6:114. §-ának (1) bekezdésére alapította. A pertárgy értékét 420.000.000 forintban határozta meg.

Az alperesek érdemi ellenkérelmükben a felperes keresetének elutasítását és perköltségben marasztalását kérték a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: költségrendelet) alapján arra is figyelemmel, hogy jogi képviselőjük áfa körbe tartozik. Vitatták a felperes jogi érdekelttségét és perbeli legitimációját, illetőleg azt, hogy a szerződések jó erkölcsbe ütköznenek, vagy lehetetlen szolgáltatásra irányulnának.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alpereseknek egyetemlegesen 15 napon belül 5.000.000 forint perköltséget. Az ítélet indokolásának a fellebbezések szempontjából releváns részében kifejtette, hogy a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes felperest a pernyertes alperesek képvisellel kapcsolatban felmerült költségének megfizetésére. Ennek összegét a költségrendelet 3. §-ának (2) bekezdés és (6) bekezdése alapján mérsékelt összegben határozta meg az eljáró jogi képviselő ügyben nyújtott tevékenységére figyelemmel.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte a perköltség vonatkozásában akként, hogy a másodfokú bíróság elsődlegesen mellőzze perköltségben marasztalását, másodlagosan pedig mérsékelje az általa fizetendő perköltség összegét.

Fellebbezésének indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság kirívóan magas összegben állapította meg az alperesek jogi képviselőjének ügyvédi munkadíját, amely messzemenően nem áll arányban az általa végzett munkával. Az alperesi jogi képviselő mindössze három, egyenként másfél oldalas beadványt nyújtott be, és három érdemi tárgyaláson volt jelen, alig nyújtott értékelhető tevékenységet. Ezen túlmenően az alperesek nyilvánvalóan valótlannul tagadták azt a tényt, hogy az ajándékozási szerződés tárgyát képező ingatlan üdülőingatlan és azt, hogy a rajta lévő épület feltüntetésre került az ingatlan-nyilvántartásban. Ezzel az eljárás elhúzódását okozták. A 2018. szeptember 3. utáni tárgyalások kitűzésére kizárólag az alperesek miatt került sor. Magatartásuk a Pp. 8. §-ának (3) bekezdés a) pontja szerinti rosszhiszemű pervitelnek minősül, amely nem szolgáltatathat alapot ügyvédi munkadíjra. Így tehát a Pp. 8. §-ának (5) bekezdése és 80. §-ának (2) bekezdése alapján neki járt volna ügyvédi munkadíj, az alperesek részére pedig pervesztessége ellenére sem lett volna perköltség megítélhető. Ennek ellenére a költségrendelet 3. §-ának (2) bekezdése alapján számított 6.400.000 forint perköltség közel 80%-át megítélte az elsőfokú bíróság az alpereseknek. A perköltség körében azt is kérte figyelembe venni, hogy pervesztességét a szerződés körülményeinek mérlegelése okozta, nem pedig a bizonyítottság hiánya. Kifejtette, hogy a

fellebbezési eljárásban a pertárgyérték meg nem határozható, ezért az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. §-ának (3) bekezdés c) pontja alkalmazandó.

Az ítélet elleni fellebbezésükben az alperesek kérték az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatni akként, hogy a felperest terhelő perköltség összegét 6.920.000 forint plusz áfa összegben határozza meg a másodfokú bíróság. Kérték továbbá, hogy kötelezze a felperest a fellebbezési eljárással kapcsolatban felmerült költségeik viselésére a költségrendelet 3. §-ának (5) bekezdése alapján azzal, hogy jogi képviselőjük áfa körbe tartozik.

Fellebbezésük indokolásában előadták, hogy a felperes a pertárgyértéket 420.000.000 forintban állapította meg, jogi képviselőjük mind a három alperest képviselte, valamennyi tárgyaláson részt vett, több előkészítő iratot készített, így tehát a költségrendelet 3. §-ának (2) bekezdés a), b) és c) pontja alapján az őket megillető ügyvédi munkadíj összege 6.920.000 forint plusz áfa. Tévedett továbbá a törvényszék, amikor az általa megállapított 5.000.000 forint perköltséghez nem számította hozzá a forgalmi adót. A fellebbezésükben vitássá tett értéket 1.920.000 forintban határozták meg, és erre hivatkozással 93.600 forint fellebbezési illetéket leróttak.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében - fellebbezésének tartalmára utalva - kifejtette, hogy az alperesek fellebbezése minden alapot nélkülöz. Vitatta, hogy az alperesi képviselőt tevékenységére tekintettel magasabb összegű perköltség illetné meg és rámutatott arra, hogy a per elhúzását nem lehet figyelembe venni tevékenységként.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben kérték az elsőfokú ítéletnek a felperes fellebbezése körében történő helybenhagyását és a másodfokú eljárással kapcsolatban felmerült költségekben marasztalását. Indokolásként lényegében a fellebbezésükben előadottakat ismételték meg. Utaltak arra, hogy a pertárgy értékét a felperes határozta meg. Vitatták, hogy rosszhiszemű pervitelt folytattak volna, az elsőfokú bíróság által beszerzett földhivatali és építéshatósági iratokat a felperesnek kellett volna beszereznie.

A felperes fellebbezése alaptalan, az alperesek fellebbezése kisebb részben megalapozott.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a felperes elsőfokú perköltség fizetésre kötelezésének elsődlegesen mellőzése, másodlagosan az általa fizetendő perköltség összegének mérséklése, az alperesek pedig a részükre járó perköltség összegének felemelése érdekében fellebbeztek. Így tehát az elsőfokú bíróság érdemi döntése fellebbezés hiányában a Pp. 228. §-ának (4) bekezdése alapján jogerőre emelkedett, azt tehát a másodfokú felülbírálat nem érintette. A perköltséggel kapcsolatos elsőfokú rendelkezést azonban teljes egészében vitatta a felperes, így tehát annak nem volt jogerőre emelkedett része. E körben a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a pervesztes felperes által fizetendő perköltség összegének alapjául szolgáló tényeket helyesen állapította meg, ennek ellenére azonban a megítélt összeg meghatározása az alábbiak szerint részben mégis téves volt.

Mindenekelőtt arra mutat rá a másodfokú bíróság, hogy a felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy az alperesek rosszhiszemű pervitelére tekintettel a fizetendő perköltség további mérséklésének, illetőleg mellőzésének lenne helye. Arra helyesen utalt a felperes, hogy az alperesek a perben tévesen állították (11. számú jegyzőkönyv, 3. oldal, harmadik bekezdés) azt, hogy az ingatlan nem üdülőingatlan és a telken jelenleg álló épület nincs feltüntetve az ingatlan-nyilvántartásban. Nyilatkozatuk valótlanúsága ugyanis pusztán már a keresetlevél mellékleteként becsatolt tulajdoni lap másolatból is megállapítható. Annak I/1. része világosan feltünteti, hogy az ingatlan művelés

alól kivett üdülőépület, udvarként van nyilvántartva. A tulajdoni lap III/5-ös része pedig azt is bizonyítja, hogy az ingatlanon épület van. A bejegyzés alapját képező kérelem érkezési dátumából (2013. 07. 18.) az is egyértelműen megállapítható, hogy a feltüntetett épület nem a telekegyesítés és újbóli megosztás folytán létrejött telken már eredetileg is meglévő épületre vonatkozik, - hiszen akkor azt a telekalakítással egyidejűleg (tulajdoni lap III/4. rész, 2009. 05. 27.) feltüntették volna az ingatlan-nyilvántartásban, - hanem az a telekalakítás után létrejött felépítményt takarja.

Az ajándékozási szerződés jóerkölcsbe ütközése, illetőleg lehetetlensége szempontjából azonban teljesen irreleváns az, hogy az ajándékozás tárgya üdülőingatlanok vagy lakóingatlanok minősül-e, illetőleg van-e az ingatlanon felépítmény, vagy nincs. Erre tekintettel e tényeknek a szerződések semmissége iránti perben jelentősége nem volt, így annak sincs jelentősége, hogy az alperesek e körben mit nyilatkoztak. Az alperesek ezzel kapcsolatos valótlán állításának tehát a per elhúzódása szempontjából semmilyen jelentősége nem volt.

A per sokkal inkább azért húzódott el, mert a kérdés jelentéktelensége ellenére a felperesnek e körben bizonyítási indítványa volt (11. számú jegyzőkönyv, 4. oldal, utolsó előtti bekezdés; 23. számú jegyzőkönyv, 4. oldal utolsó és 5. oldal első bekezdés). Kérte a földhivatal, illetőleg az építéshatóság megkeresését az ingatlan mikénti minősülésével, illetőleg a felépítmény létezésével kapcsolatban, a fentiek szerint már az általa a keresetlevél mellékleteként becsatolt tulajdoni lapból is megállapítható tények további bizonyítása érdekében. Az alperesi képviselő a bizonyítás elrendelését kifejezetten ellenezte (11. számú jegyzőkönyv, 4. oldal, utolsó bekezdés). A per elhúzódásának alapvető oka tehát nem az alperesek - kétségtelenül valótlán, de per érdeme szempontjából teljesen irreleváns - nyilatkozata volt, hanem a felperes erre való folytonos hivatkozása és bizonyítási indítvány előterjesztése. A bizonyítási indítványt annak ellenére is fenntartotta, hogy a bíróság kérdésére a 2018. november 14-én tartott tárgyaláson maga is elismerte, hogy az ingatlan besorolásának a keresete szempontjából semmilyen jelentősége nincs (26. számú jegyzőkönyv, 2. oldal, alulról negyedik bekezdés). Mindezek ellenére az elsőfokú bíróság a bizonyítást elrendelte és a kért iratokat beszerezte, ami azonban nem róható az alperesek terhére. A felperes tehát az alperesek perelhúzó magatartására, rosszhiszemű pervitelére az általa fizetendő perköltség összegének meghatározása körében nem hivatkozhat eredménnyel. Erre is figyelemmel a másodfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az elsőfokú bíróság megalapozottan kötelezte a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján a teljes egészében pervesztes felperest perköltség fizetésére. Teljes pervesztes esetén ugyanis a hivatkozott rendelkezés szerint nincs jelentősége annak, hogy az milyen okból következett be: a bizonyítás eredménye képpen, vagy bírói mérlegelés miatt. Ez utóbbi a Pp. 81. §-ának (2) bekezdése alapján kizárólag részleges pervesztes esetén, akkor jön szóba, ha a követelésnek csak az összecszerúsége függ tőle. A megállapított ügyvédi munkadíj kétségtelenül nagy összegű, ennek azonban nem az elsőfokú bíróság hibás jogalkalmazása, téves jogértelmezése az oka, hanem elsősorban a felperes által igen magas összegben megjelölt pertárgyérték.

A megállapított ügyvédi munkadíj nettó összege tehát jogszerű, ennyiben tehát az alperesek fellebbezése is alaptalan. A jogvita komplexitása ugyanis közel sem volt szinkronban az ingatlan magas forgalmi értékére tekintettel rendkívül magas pertárgyértékkel. Ennek következtében pedig a perben eljáró jogi képviselők által kifejtett képviseleti tevékenység terjedelme és minősége, a beadványok mennyisége, a megtartott tárgyalások száma és a per tartama sem érte el, az ilyen magas pertárgy értékű ügyekben általában jellemzőt. Erre tekintettel helyesen járt el az elsőfokú bíróság akkor, amikor a költségrendelet 3. §-ának (2) bekezdés a), b) és c) pontja alapján meghatározható ügyvédi munkadíjat mérlegelési jogkörében eljárva a (6) bekezdés alapján mérsékelte és 5.000.000 forintban határozta meg. Annak a felperesi fellebbezés szerinti további leszállítására a fent ismertetett releváns szempontok mérlegelése alapján nincs indok.

Annnyiban azonban megalapozott az alperesek fellebbezése, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta azt a tényt, hogy jogi képviselőjük - többször ismételt nyilatkozata szerint - áfa fizetésre köteles. Márpedig a költségrendelet 4/A. §-ának (1) bekezdése alapján a képviselő részére megállapított ügyvédi munkadíjon felül kell az azt terhelő áfát felszámítani. A felperes által fizetendő perköltség összegét tehát az 5.000.000 forint ügyvédi munkadíjat terhelő áfa összegével, azaz 1.350.000 forinttal 6.350.000 forintra kellett felemelni.

Minderre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét e körben megváltoztatta, egyebekben pedig a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése tehát nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján másodfokú perköltséget is köteles fizetni az alpereseknek. E körben a felperes helytelenül hivatkozott arra, hogy az általa a fellebbezésben vitássá tett érték meg nem határozható értéknek minősülne. Ugyanis a terhére megítélt 5.000.000 forint, illetőleg az általa fizetni kívánt nulla forint összegű elsőfokú perköltség különbsége egyértelműen és pontosan meghatározható. A felperesi fellebbezésben vitássá tett követelésrész tehát 5.000.000 forint volt. Ez után a felperes a költségrendelet 3. §-ának (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján 125.000 forint összegű másodfokú perköltséget köteles fizetni az alpereseknek.

Ugyanezen logikát követve az alperesek által fellebbezésükben vitássá tett követelésrész nem az általuk meghatározott (35. számú beadvány, utolsó bekezdés) 1.920.000 forint, hanem a megállapítani kért 6.920.000 forint áfával növelt összegének, azaz 8.788.400 forintnak és a részükre az elsőfokú bíróság által megítélt 5.000.000 forintnak a különbözete, azaz 3.788.400 forint volt. Az Itv. 39. §-ának (1) bekezdése alapján tehát ez a fellebbezés illeték alapja, amely után az Itv. 46. §-ának (1) bekezdése szerint 303.072 forint fellebbezési illetéket lettek volna kötelesek megfizetni, az Itv. 38. §-ának (1) bekezdése értelmében már a fellebbezés benyújtásakor. Ehelyett azonban - a saját logikájukhoz képest is érthetetlen módon - az alperesek csak 93.600 forint fellebbezési illetéket róttak le (35. számú beadvány, utolsó bekezdés), így tehát hiányzik további 209.472 forint fellebbezési illeték. Tárgyi illetékmentesség hiányában a másodfokú bíróság a költségmentességnek a bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 11. §-ának (1) és 15/A. §-ának (3) bekezdése alapján ennek megfizetésére letelezés terhével kötelezte az alpereseket.

Az alperesek a követelt 3.788.400 forinttal szemben mindössze 1.350.000 forint erejéig, azaz 35,63% erejéig lettek pernyertesek. Erre tekintettel a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján a megnyert 1.350.000 forint után a költségrendelet 3. §-ának (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése szerint 33.750 forint ügyvédi munkadíj illeti meg őket. Az elvesztett 2.438.400 forint vitássá tett követelésrész után azonban 60.960 forint ügyvédi munkadíjat kötelesek fizetni a felperes részére. A felperes eredménytelen fellebbezése, illetőleg saját részben eredményes fellebbezésük után nekik járó, illetőleg általuk fizetendő ügyvédi munkadíjak egyenlege 97.790 forint őket illető ügyvédi munkadíj. Jár részükre továbbá a költségrendelet 4/A. §-ának (1) bekezdése alapján az ez után fizetendő áfa is. A felperes által fizetendő másodfokú ügyvédi munkadíj tehát mindösszesen 124.193 forint.

Fellebbezésük 35,63%-os eredményessége folytán a felmerült 303.072 forint fellebbezési illetékből köteles a felperes megfizetni az alperesek részére 107.984 forintot, így tehát a felperes által fizetendő másodfokú perköltség teljes összege 232.177 forint. A 107.984 forintot meghaladó fellebbezési illeték fellebbezésük részbeni eredménytelensége folytán az alperesek terhén marad.

Budapest, 2019. október 29.

. Lukács Zsuzsanna s. k.
a tanács elnöke

. Örkényi László s. k. előadó bíró. Kollár Zoltán s. k.
bíró